

National
Literacy
Trust

Changing life stories

Laikas kartu

Smagūs ir paprasti
užsiėmimai
su jūsų mažuoju
vaiku namuose

Sveiki

Kalbėjimasis su savo kūdikiu arba mažu vaiku ir knygelių skaitymas kartu jam suteikia geriausią gyvenimo pradžią.

Būdamas vienu iš tėvų, atliekate ypatingą vaidmenį. Gera naujiena yra ta, kad jums nereikia būti ekspertu norint padėti savo vaikui pasirėngti mokytis.

Ar žinote, kad vaikai išmoka daugybę dalykų per paprastas, kasdienes patirtis būdami su jumis!

Žvaigždžių patarimai

Žvaigždžių patarimai šioje knygoje suteikia puikių pasiūlymų, kaip galite padėti savo vaikui mokytis ir pasiruošti mokyklai.

Pokalbių idėjos

Pasinaudokite pokalbių idėjomis, padėsiančiomis jūsų vaikui išsiugdyti kalbą, kurios jam prireiks mokykloje.

Pradžiai išbandykite šias. Daugiau informacijos rasite interneto svetainėje **Small-talk.org.uk**.

Žvaigždžių patarimas

Jūsų vaikui labai patiks, jei pasakysite „puikiai padirbėta“! Daug pagyrimų padeda jūsų vaikui geriau galvoti apie save.

Pokalbio idėja

Kalbėkite su savo vaiku kada tik galite – eidami keliu, autobuse ir bet kur kitur! Jis gali išmokti daugybę naujų žodžių.

Plepėkite, žaiskite, skaitykite

Plepėti labai svarbu!

Kalbėkite paeiliui ir išklauskite savo vaiką.

Vaikai mokosi užduodami klausimus, kalbėdami apie savo idėjas, apibūdindami, ką jie mato ir garsiai mąstydami.

Plepėdami su savo vaiku galite linksmintis kartu. Pabandykite:

- Užduoti klausimus
- Pakalbėti apie kasdienes potyrius
- Papasakoti anekdotų
- Kvailioti
- Žaisti žaidimus
- Dainuoti dainas

Ar žinote, kad kuo daugiau kalbatės su savo vaiku ir kuo daugiau žodžių jie girdi, tuo geriau jam seksis mokykloje, kai jam bus 10 metų?

Žvaigždžių patarimas

Jeigu žaidimas gyvybingas arba triukšmingas, keliaukite į vietinį parką!

Pokalbio idėja

Papasakokite pasakojimą „*Einam į lokio medžioklę*“ ir tada tęskite įsivaizduojamą lokių medžioklę savo sode arba vietiniame parke!

Pokalbio idėja

Prisijunkite ir suvaidinkite ką nors savo vaiko įsivaizduojamame žaidime! Uždavinėkite jam klausimus ar apibūdinkite, ką darote. Tai gali suteikti jūsų vaikui galimybę išmokyti naujų žodžių ir spręsti problemas.

Žvaigždžių patarimas

Jeigu norite sužinoti daugiau idėjų, apsilankykite literacytrust.org.uk/family-zone/

Pokalbio idėja

Pakalbėkite su savo vaiku apie tai, ką darote atlikdami kasdienes darbus, pvz., rūšiuodami skalbinius arba ruošdami vakarienę.

4.

Žvaigždžių patarimas

Jeigu žaidimas gyvybingas arba triukšmingas, keliaukite į vietinį parką!

Pokalbio idėja

Papasakokite pasakojimą „*Einam į lokio medžioklę*“ ir tada tęskite įsivaizduojamą lokių medžioklę savo sode arba vietiniame parke!

Pokalbio idėja

Prisijunkite ir suvaidinkite ką nors savo vaiko įsivaizduojamame žaidime! Uždavinėkite jam klausimus ar apibūdinkite, ką darote. Tai gali suteikti jūsų vaikui galimybę išmokyti naujų žodžių ir spręsti problemas.

Būkite žaismingi

Vaikai mokosi suprasti pasaulį žaisdami!

Žaidimai yra labai svarbu vaiko

vystymuisi. Žaidimas su kitais vaikams padeda išmokyti bendrauti, palaukti savo eilės, dalintis ir susirasti draugų.

Vaikams patinka pasitelkti savo vaizduotę paverčiant įvairius objektus žaidimo elementais. Galite duoti drabužių vaidinimui, pvz., suaugusiųjų batus, drabužius, krepšius arba net tuščias talpyklas – didelės dėžės puikiai tiks!

Ar žinote, kad suteikdami savo vaikui galimybę pasirinkti, ką jis norėtų žaisti, skatinate jo savarankiškumą ir padedate jam pasiruošti mokyklai?

5.

Ženklių skaitymas

Spauda yra visur!

Vaikai gyvena pasaulyje, pilname spaudos ir visur mato pranešimus, nuotraukas ir logotipus.

Savo mėgstamos vietos pavalgyti atpažinimas ar prekybos centro pavadinimo įvardijimas yra pirmieji mokymosi skaityti ir rašyti žingsniai.

Ar žinote, kad kuo daugiau jūsų vaikas matys jus skaitant, tuo labiau jis pats norės skaityti!

Žvaigždžių patarimas

Pasirūpinkite, kad jūsų vaikas matytų jus skaitant joms patinkančius dalykus, pavyzdžiui, knygą, žurnalus, komiksus, vadovus, receptus ar instrukcijas ir pasakykite jam, kodėl tai darote.

Pokalbio idėja

Kai išeinatė su savo vaiku iš namų, apžiūrėkite aplink jus esančius ženklus, simbolius, logotipus ir žodžius. Paraginkite jį parodyti jums ir padėkite jam „perskaityti“ tuos, kuriuos jis jau atpažįsta!

Valgykite, miegokite, judėkite

Pamaitinkite vaikų augančius kūnus!

Mišri ir įvairi mityba, kurioje būtų šviežių vaisių, daržovių ir pieno produktų, svarbi padedant kūnui ir kaulams užaugti sveikiems. Maistą ruošti nuo pat pradžių gali būti pigiau nei pirkti jau paruoštą maistą. Sausas arba skardinėse laikomas maistas, pavyzdžiui, makaronai, pomidorai ir pupelės yra tinkamas, pagrindinis ilgai galiojantis maistas, iš kurio galima pagaminti daugybę skirtingų patiekalų.

Ar žinote, kad prekybos centrai turi puikių ne per daug brangių patiekalų receptų? Arba kitų idėjų galite paieškoti internete: goodtoknow.co.uk/food/recipe-collections

Pokalbio idėja

Įtraukite vaiką į maisto ruošimo procesą pakalbėdami su juo apie tai, ką darote.

Žvaigždžių patarimas

Paklauskite draugų, ką jų vaikai mėgsta valgyti ir apsikeiskite receptais!

Žvaigždžių patarimas

Savo vaiko mokykloje pasiteiraukite apie pusryčių ir pietų klubo variantus!

Saldžių sapnų

Ilsekites ir atsipalaiduokite!

Pakankamai miego ir poilsio yra labai svarbu vaikams, nes jie nuolat auga ir vystosi.

Pasiruošimas miegui

Pasiruošimas miegui gali atrodyti taip:

- 18.45 val.: užsimauti pižamą, išsivalyti dantis, nueiti į tualetą.
- 19.15 val.: ramus laikas su knyga, pasakojimu arba ramiu pokalbiu.
- 19.30 val.: labanaktis ir išjungiamos šviesos¹

Ar žinote, kad raminančios dainos ir lopšinės gali nuraminti vaiką ir padėti jam ramiai miegoti?

Žvaigždžių patarimas

Valandą prieš einant miegoti, stenkitės sumažinti prie telefonų, televizorių ar kompiuterių ekranų praleidžiamą laiką: nes tai vėliau gali trukdyti vaikams užmigti.

Pasiūlymų, kaip padėti vaikui užmigti, rasite adresu [sleepfoundation.org](https://www.sleepfoundation.org)

Pokalbio idėja

Vietoj knygos prieš miegą, pabandykite patys sukurti istoriją pasitelkdami savo fantaziją!

8.

Žvaigždžių patarimas

Raskite jums patinkančios fizinės veiklos (galbūt šokis arba bėgimas) ir paskatinkite savo vaiką prisijungti!

Pokalbio idėja

Paprašykite savo vaiko jums papasakoti apie tai, ką veikė darželyje. Paklauskite jo, kas jam patikdavo arba nepatikdavo tai darant ir kodėl.

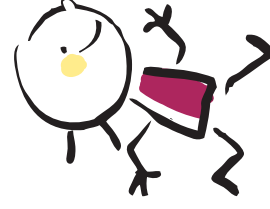
Pajudėkite

Laikas fizinei veiklai!

Rekomenduojama, kad vaikai iki penkerių metų per visą dieną būtų bent tris valandas fiziškai aktyvūs². Tai gali būti vaikščiojimas, šokinėjimas, bėgiojimas, laipiojimas ir balansavimas. Šiuo laikotarpiu vaikų kūnai sparčiai auga ir vystosi. Vaikai mėgsta būti aktyvūs ir jiems reikia nuolat judėti, kad išliktų sveiki ir jaustųsi gerai.

Veikla, tinkama daugumai savarankiškai vaikščioti jau mokančių vaikų:

- Aktyvus žaidimas (pvz., slėpynės arba „įstrigęs purve“)
- Bėgiojimas
- Šokinėjimas ant batuto
- Važinėjimas dviračiu
- Šokis
- Plaukimas
- Šokinėjimas per virvutę
- Gimnastika³

9.

Ką galite padaryti norėdami padėti savo vaikui

Tyrimai rodo, kad yra septyni dalykai, kuriuos tėvai gali padaryti norėdami padėti savo vaikui mokytis ir pasiekti gerų rezultatų gyvenime⁴.

Dalykitės knygomis ir istorijomis

Knygų vartymas kartu – puikus būdas mokytis nuo labai ankstyvo amžiaus.

Dainuokite dainas ir rimuokite

Vaikiškų eilių ir dainų dainavimas – puikus būdas padėti savo vaikui išmokti naujų garsų ir žodžių rimuojant ir kartojant.

Žaiskite kartu

Maži vaikai mokosi žaisdami. Žaidžiant kartu vaikams padedama išvystyti įgūdžius, kurių jiems reikia bendraujant ir socializuojantis.

Žaiskite su raidėmis

Žaidžiant žaidimus su raidžių formomis ir garsais mokytis tampa linksma.

Išėikite pasivaikščioti

Ėjimas kartu pasivaikščioti ar į parduotuves, suteikia jums ir jūsų vaikui galimybę patirti naujų dalykų, pamatyti, pajauti, užuosti, paragauti ir išgirsti, o taip pat apie daug ką paplepėti!

Raskite knygų

Jei atidaryta vietinė biblioteka, galite nemokamai pasiskolinti knygų ir nemokamai dalyvauti vaikams skirtuose užsiėmimuose. Vietiniai vaikų darželiai, vaikų dienos centrai ir mokyklos gali suteikti nemokamų knygų. Klauskite!

Tapykite ir pieškite

Ženkilai ir keverzonės yra mokymosi rašyti pradžia.

Šie paprasti užsiėmimai iš tikrųjų turi didelės įtakos, kaip jūsų vaikas mokysis ir išvystys savo klausymosi, kalbėjimo, skaitymo ir rašymo įgūdžius. Galite linksmintis kartu ir tuo pačiu, pasiruošti mokyklai!

10.

Istorijų pasakojimas

Ne visada turite žodžius perskaityti. Knygelių vartymas ir paveikslėlių žiūrėjimas yra puikus būdas paskatinti savo vaiką mėgautis istorijomis. Jei namie kalbate kita kalba, pakalbėkite apie nuotraukas ir istoriją savo kalba.

Kai žiūrinate knygas, galite kartu pasilinksminti:

- Pakalbėkite apie knygos viršelį ir nurodykite pavadinimą.
- Leiskite vaikui palaikyti knygą ir vartyti puslapius.
- Paskatinkite jį pakalbėti apie nuotraukas.
- Skirtingiems herojams naudokite skirtingus balsus.
- Pridėkite garso efektų, pavyzdžiui, taškymąsi po balas, pypsničio automobilio signalą ar gyvūnų balsus.
- Kai pasakojimas baigsis, galėtumėte paklausti, ar jis jam patiko ir ar išsirinko mėgstamiausią herojų.

Žvaigždžių patarimas

Kartu pastatykite slėptuvę (pledą virš stalo), kur užtektų vietos jums abiems. Jūsų slėptuvė gali tapti istorijos dalimi – tai gali būti pabaisos ola, raketinis laivas ar princesės bokštas.

Ar žinote, kad vaikams, kuriems tėvai reguliariai skaitė, kai jie buvo penkerių, geriau sekėsi matematika, žodynas ir rašyba suėjus 16 metų, nei tiems, kuriems šitaip nebuvo padėta?⁵

Ar žinote, kad vaikai dažnai turi mėgstamiausią istoriją, kurią nori išgirsti vėl ir vėl? Tai padeda jiems mokyti pasaulio tvarkos ir susieti parašytą žodį su istorija – o tai yra pirmieji žingsniai mokantis skaityti!

Pokalbio idėja

Pakalbėkite su vaiku apie tai, ką darėte būdamas vaiku. Įtraukite visą šeimą – seneliai greičiausiai taip pat turi, ką papasakoti apie tuos laikus, kai augo!

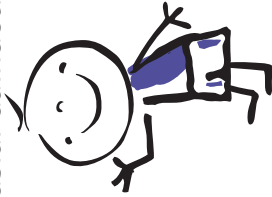

Dainavimas ir rimavimas

Dainos ir eilės ugdo vaiko kalbą, žodyną, judėjimą ir koordinaciją, jei dainuojant reikia atlikti veiksmus. Daugelis taip pat padės išmokti skaičiuoti.

Nesijaudinkite, jei jūsų balsas dainuojant gergždžiantis arba jei nepataikote į natą, nes tai nėra svarbu ir kuo daugiau dainuosite su savo vaiku, tuo jis labiau savimi pasitikės.

Jei nežinote melodijos, galite pasiskolinti eilių CD iš bibliotekos arba paieškoti jų „YouTube“. Visada galite susikurti savo dainas arba paprasčiausiai dainuoti kartu pagal radiją.

Ar žinote, kad dainos ir rimai gali padėti vaiką išmokyti apie pasaulį? Galite pamėgdžioti gyvūnų balsus dainoje „Senis Makdonaldas turėjo fermą“ (angl. *Old MacDonald Had A Farm*) ir skaičiuoti žuvis 1, 2, 3, 4, 5 dainoje „Kartą pagavau gvą žuvį“ (angl. *Once I Caught A Fish Alive!*)

14.

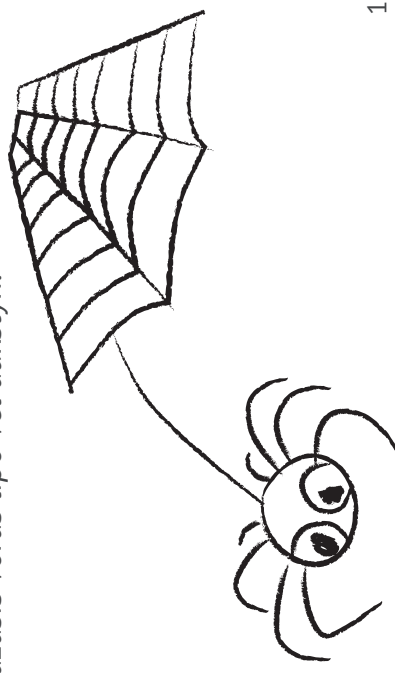
Žvaigždžių patarimas

Jei žinote kokių nors dainų ar eilių kita kalba, juos taip pat dainuokite savo vaikui.

Mažas mažas voras (angl. *Incy Wincy Spider*)
Suvaidinkite žodžius juos dainuodami arba kartu pasidarykite savo paties vorą ir vamzdį naudodami tokius dalykus, kaip jogurto indeliai, vilna ir virtuvinio popieriaus rulonų tūteles.
Dainos vaizdo įrašą su veiksmais galite rasti „YouTube“:
[Youtube.com/watch?v=m7f1W0xElak](https://www.youtube.com/watch?v=m7f1W0xElak) .

*Mažas mažas voras lipo sau per stogą.
Bet pradėjo lyti ir nuplovė vorą.
Pasirodė saulė, išdžiovinė balą.
Ir mažasis voras lipo vėl aukštyn.*

15.

Žaiskite kartu

Mokymasis dalytis, palaukti savo eilės, bendrauti, jaustis patogiai ir susidraugauti su kitais yra visam gyvenimui reikalingi įgūdžiai, bet reikia laiko norint jų išmokti! Galite padėti savo vaikui praktikuoti šiuos svarbius įgūdžius žaisdami kartu arba surengdami pasimatymus žaidimams su draugais arba šeimos nariais tiek asmeniškai, tiek per „FaceTime“ arba „WhatsApp“.

Žvaigždžių patarimas

Visi vaikai yra skirtingi! Kai kurie yra judresni, labiau pasitikintys, negu kiti – nelyginkite ir nesijaudinkite, nes jūs geriausiai pažįstate savo vaiką, taigi suteikite jam tą pagalbą ir padrąšinimą, kurio jam reikia.

Ar žinote, kad mokymasis žaisti su kitais yra svarbus vaikų asmeniniam, socialiniam ir emociniam vystymuisi? Jis taip pat padeda sužinoti, kad kiti žmonės turi jausmų ir minčių, kurie skiriasi nuo jų pačių.

16.

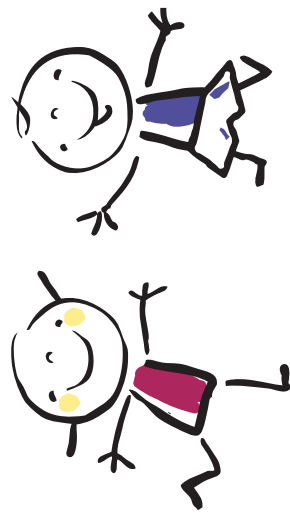
Žvaigždžių patarimas

Paskatinkite ir padrąsinkite savo vaiką pasitikėti savimi pradedant susipažinti su naujais draugais.

Vaikai žaidžia daugybe skirtingų būdų:

- Žaidžia patys vieni
- Žiūri, kaip žaidžia kiti vaikai
- Žaidžia kartu su kitais; užsiima ta pačia veikla, bet neprisijungia prie kitų
- Vis labiau domisi tuo, ką žaidžia kiti ir pradeda plepėti kartu
- Žaidžia kartu, dažniausiai mažoje grupelėje

17.

Žaiskite su raidėmis ir skaičiais

Yra visokių žaidimų, kuriuos galite žaisti su raidėmis ir skaičiais – nuo jų formos ir garso iki naujų žodžių, kurie prasideda ta pačia raide, mokymosi. Galite ieškoti skaičių, kuriuos jūs vaikas atpažins, pavyzdžiui, savo durų numerio arba jo amžiaus ir pasistengti surasti šiuos skaičius ant autobusų, parduotuvių arba kelio ženklų. Atminkite, kad raidžių ir skaičių yra visur!

Žvaigždžių patarimas
Garsiai skaičiuokite su savo vaiku – išsiaiškinkite, kiek žingsnių turite nueiti, kad pasiektumėte priekines duris arba kiek lempų stulpų praeinate vaikščiodami parke!

Pokalbio idėja

Pakalbėkite apie raides, kurias galite rasti reklaminiame pašte arba senuose žurnaluose. Iškirpkite kelias raides ir padarykite koliažą. Pasistenkite surasti savo vaiko pirmąją raidę. Jei jis dar negali atpažinti raidės, nupieškite ją kartu ir pabandykite ją pastebėti, kai išeinate pasivaikščioti.

„Einu į parką“

Žaiskite žaidimą paeiliui sakydami, ką pasiimsite eidami į parką. Taisyklė tokia, kad galite pasiimti tik daiktus, kurių žodyje yra garsas „p“ (pavyzdžiui, „Einu į parką ir ketinu pasiimti pikniką / papūgą / pieštuką“). Kad būtų dar linksmiau, galite pakeisti vietą, į kurią einate (pavyzdžiui, į pajūrį, kur galite pasiimti tik daiktus, prasidedančius raide „s“). Ar galite prisiminti viską, ką ketinate pasiimti?

Raidės iš plastilino arba modelino

Pabandykite kartu padaryti raidžių formas iš plastilino arba patys pasigaminkite modeliną.

Sumaišykite:

- du puodelius kvietinių miltų
- 1/2 puodelio šalto vandens
- 3 valgomuosius šaukštus daržovių aliejaus
- vieną valgomąjį šaukštą citrinų sulčių (neprivaloma)
- bet kokių norimų maistinių dažų arba blizgučių.

Pokalbio idėja

Kad paskatintumėte savo vaiką skaityti anksti, naudokite raidžių garsus vietoj abėcėlės raidžių pavadinimų. Kartu žaisdami žaidimus, pavyzdžiui „Einu į parką“ arba „Seklys“, padėsite vaikui ištartį žodžius mokantis skaityti.

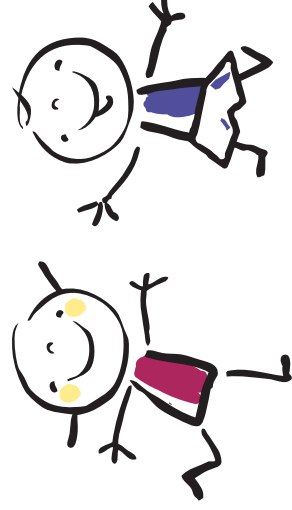
Išeikite pasivaikščioti

Pasaulyje daugybė nuostabių žodžių, nuotraukų ir dalykų, kuriuos galima padaryti, pajausti ir iširti – nuo dribsnių pakuočių ir gatvės ženklų iki besitaškiančių baltų ir nukritusių lapų.

Paskatinkite savo vaiką tyrinėti jį supantį pasaulį.

- Išeikite pasivaikščioti ir kalbėkite apie raides, žodžius ir skaičius gatvės ženkluose ir parduotuvių fasaduose
- Pirkdami maistą palyginkite vaisių ir daržovių dydžius, spalvas ir kvapus

Ar žinote, kad einant pasivaikščioti vaikui padedama mokytis. Prisiderinkite prie savo vaiko ėjimo greičio, plepėkite ir domėkitės jo pastebimais arba klausiamais dalykais.

20.

Kaip pasigaminti ir naudoti raktų pakabutį su nuotrauka

- Ko jums reikės
- Pieštuko ir popieriaus pirkinų sąrašui
  - Vaisių ir daržovių nuotraukų
  - Vaikui saugių žirklių
  - Sklymušio
  - Juostelės arba kaspino nuotraukų pradūrimui

Ką daryti

Raskite receptą ir kartu sudarykite pirkinų sąrašą iškirpdami sudedamųjų dalių nuotraukas iš lankstinukų ir žurnalų.

Padarykite raktų pakabutį išmušdami skylę kiekvienos nuotraukos kampe ir surišdami jas kartu juoste.

Leiskite vaikui naudoti raktų pakabutį, kai eisite apsipirkti. Tai padės jam rasti maistą naudojantis nuotraukomis. Kartu pakalbėkite apie tai, ką matote ir kartu skaičiuokite, kiek vienetų jums reikia.

Žvaigždžių patarimas

Raktų pakabutis su nuotrauka – tai puikus būdais žaisti su savo vaiku. Pabandykite padaryti raktų pakabučiui tinkamą nuotraukų tuomet, kai išeisite pasivaikščioti.

Pokalbio idėja

Išėję su savo vaiku pasivaikščioti, klausykitės garsų, kuriuos galite išgirsti, įskaitant eismo triukšmą, sirenas, muziką, lojančius šunis, čiuilbančius paukščius ir viršuje skrendančius lėktuvus. Kalbėkite apie tai, ką girdite. Bandykite atkartoti garsus – ar galite pakartoti tą patį triukšmą?

21.

Raskite knygy

Jūsų vietinė mokykla, biblioteka ir vaikų dienos centras arba darželis gali suteikti jums nemokamų vaikiškų knygy. Paskambinkite ir paklauskite!

Jei jūsų biblioteka atidaryta, galite nemokamai pasiskolinti knygy!

Ar žinote, kad kuo daugiau vaikiškų knygy turėsite namie, tuo didesnė tikimybė, kad jūsų vaikų gerai seksis pradėjus lankyti mokyklą? Tai neturi būti tik jums priklausančios knygos – iš tikrųjų, kuo daugiau knygy pasiskolinsite, tuo geriau ⁶.

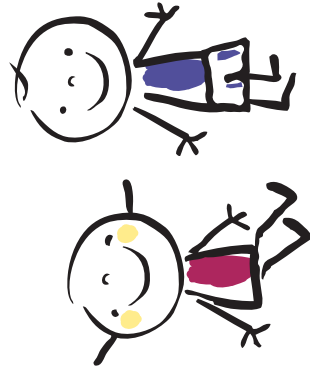
22.

Žvaigždžių patarimas

Laikykite vaiko bibliotekos knygas po ranka, kad jis galėtų jas pavartyti kada tik užsinorės. Arba kodėl nelaikyti jūsų vaiko knygy kartu su jo žaislais? Meškučiai ir lėlės taip pat mėgsta skaityti!

Pokalbio ideja

Žurnalais gera dalytis. Paplėpkite apie įvairiais nuotraukas ir paklauskite vaiko, kurios jam labiausiai patinka.

Raskite tinkamiausią knygy

Daug labiau tikėtina, kad vaikas norės dalytis knyga, jeigu pats bus ją išsirinkęs. Štai keletas būdų, kaip galite padėti jam išsirinkti knygy, kuria jis mėgausis:

- **Apžiūrėkite viršelius**
Ar jis mato kokių nors knygy apie tuos dalykus, kurie jam patinka?
- **Pasinerkite!**
Pažvelkite į vidų. Ar jam patinka paveikslėliai?
- **Ar yra jam patinkančių veikėjų?**
Ar jam patinka pabaisos, meškučiai, ateiviai ar traukiniai?
- **Ar kuris nors iš judviejų gali atkartoti garsus pagal pateiktą paveikslėlį?**
Gyvūnų balsai, automobilių garsai, traukiniai arba raketos.
- **Ar tai istorija su veiksmis?**
Ar jam patinka prisijungti pasakojant tokios rūšies istorijas?
- **Ar yra kokių nors siurprizų?**
Ar jiems patinka knygos su išokančiais paveikslėliais arba pasukamais skirtukais? Ar galite rasti pasislėpusį veikėją?

23.

Linksminkitės tapydami ir piešdami

Tapyba ir piešimas padeda jūsų vaikui ugdyti koncentraciją, kūrybiškumą ir įgūdžius, kurių jiems reikės rašant.

Naudokite skirtingas ženklų rašymo medžiagas – dideles vaškines kreideles, pieštukus, skutimosi putas ir dažus. Smagu naudoti vandenį ir teptuką ant grindinio akmenų sode.

Žvaigždžių patarimas

Būkite kūrybiški. Skatinkite vaiką žymėti, piešti ir klijuoti nuotraukas, padarytas iš skirtingų objektų, pavyzdžiui, plunksnų, kriauklių ar šakelių.

Iškirpkite mėgstamiausias nuotraukas iš žurnalų ir padarykite koliažus.

24.

Kaip pasigaminti atminimų knygą

Ko jums reikės

- Iškarpyt albumo
- Rašiklių, vaškinių kreidelių ir pieštukų
- Nuotraukų
- Žurnalų ir katalogų
- Vaikui saugių žirklių
- Klijų

Ką daryti

- Padėkite vaikui papuošti atminimų knygos viršelį. Kartu joje užrašykite jo vardą.
- Pridėkite žodžių arba piešinių apie savo mėgstamiausius dalykus, pavyzdžiui, maistą, vietas, žaislus ar savo šeimos ar gyvūnų nuotraukas.
- Kai keliausite, išsaugokite autobuso ir kitus bilietus ir leiskite savo vaikui juos priklijuoti.
- Pabandykite leisti savo vaikui naudoti blizgučius, dažus, lipdukus ar bet kokius kitus dalykus, su kuriais atminimų knyga taps linksmu ir spalvingu.

Pokalbio idėja

Pakalbėkite apie savo vaiko keverzones ir paklauskite, ką jis nupiešė. Išsirinkite formas ir nuotraukas, kurias atpažįstate ir nupieškite jas pats.

25.

Pasiruošimas mokyklai

Vaiką mokyklai galite paruošti šiais būdais:

- Žaiskite žaidimus, kurių metu reikia laukti savo eilės ir dalytis
- Padėkite jam paprašyti, ko jam reikia, jei jis išalko, nori gerti ar yra pavargęs.
- Išmokykite jį savarankiškai apsirengti, pavalgyti ir pačiam naudotis tualetu.

Pradėti lankyti mokyklą gali būti teigiama patirtis visiems

- Būdami tėvais, esate savo vaiko pirmieji mokytojai.
- Pasidomėkite mokykla, kad suprastumėte, kas atsitiks, kai vaikas pradės ją lankyti.
- Jei gausite pasiūlymą, sutikite, kad prieš pradėdant lankyti mokyklą, mokytojas apsilankytų jūsų namuose.
- Peržvelkite mokyklos interneto svetainę.

Pasirūpinkite, kad žinotumėte, ką daryti pirmą dieną: kur eiti ryte ir iš kur pasiimti savo vaiką.

Skaitykite knygas apie pradėjimą lankyti mokyklą

Yra daug įvairių knygų apie mokyklą, kurias galite skaityti kartu. Tai gali padėti jūsų vaikui jaustis pasirengusiam pradėti lankyti arba grįžti į mokyklą.

Keletas knygų yra išvardytos toliau:

- „*Starting School*“ (Mokyklos pradžia) autoriai Janet ir Allen Ahlberg
- „*Topsy and Tim Start School*“ (Topsy ir Timas pradeda lankyti mokyklą) autoriai Jean ir Gareth Adamson
- „*Going to School*“ (Mokyklos lankymas) autoriai Anna Civardi ir Stephen Cartwright
- „*Harry ir the Dinosaurs Go To School*“ (Haris ir dinozaurai eina į mokyklą) autoriai Ian Whybrow
- „*Come to School Too, Blue Kangaroo!*“ (Taip pat eik į mokyklą, mėlynoji kengūra!) autorė Emma Chichester Clark
- „*I Am Too Absolutely Small For School*“ (Aš visiškai per mažas lankyti mokyklą) autorė Lauren Child

Naujos tvarkos praktikavimas

Praktikuokite rytinę rutiną, įskaitant atsikėlimą ir apsirengimą, pusryčiavimą „nepavėluojant į mokyklą“. Pasirūpinkite, kad jūsų vaikas gautų pakankamai miego ir pirmąją dieną būtų pasirėngęs mokyklai.

Žvaigždžių patarimas

Dienos pabaigoje – pasisveikinkite su vaiku šypsena, o ne mobiliuoju telefonu!

Pokalbio idėja

Perskaitykite vieną iš išvardytų knygų kartu. Pakalbėkite apie tai, kaip jūsų vaikas jaučiasi pradėdamas lankyti mokyklą.

Ar žinote, kad kuo geriau vaikai susipažinę su savo nauja mokykla ar darželiu, tuo greičiau jis apsipras?

National
Literacy
Trust

Tel.: 020 7587 1842

El. paštas: Contact@literacytrust.org.uk

Internetas: literacytrust.org.uk

Mus rasite „Facebook“: [facebook.com/nationalliteracytrust](https://www.facebook.com/nationalliteracytrust)

Sekite mus „Twitter“: [@Literacy_Trust](https://twitter.com/Literacy_Trust)

Sekite mus „Instagram“: [@Literacy_Trust](https://www.instagram.com/Literacy_Trust)

Užsiprenumeruokite mūsų nemokamą naujienlaiškį el. paštu: literacytrust.org.uk/newsletter

„National Literacy Trust“ yra registruota labdaros įstaiga Nr. 1116260 ir ribotos atsakomybės bendrovė, Nr. 5836486, registruota Anglijoje ir Velse ir registruota labdaros įstaiga Škotijoje Nr. SC042944. Buveinės adresas: 68 South Lambeth Road, Londonas SW8 1RL.

Globeja: Jos karatiškoji didenybė Kornvalio hercogienė

© „National Literacy Trust“ 2020 m. Šis ištekliaus „Yšči pasirenkę mokyklai“ licencijuotas pagal „Open Government Licence 3.0“.

Nuorodos:

1. <https://raisingchildren.net.au/school-age/sleep/understanding-sleep/school-age-sleep>
2. <https://www.gov.uk/government/publications/uk-physical-activity-guidelines>
3. <https://www.nhs.uk/live-well/exercise/physical-activity-guidelines-children-under-five-years/>
4. „Effective Preschool, Primary and Secondary Education (EPPE)“ (Veiksmingas priešmokyklinis, pradinis ir vidurinis ugdymas (VPPVU)). Kathy Sylva et al
5. „Social inequalities in cognitive scores at age 16: The role of reading, (16 metų pažinimo balų socialinės nelygybės: skaitymo vaidmuo)“ Alice Sullivan, matine ruda, 2013 m.
6. „Parent’s perspectives: Children’s use of technology in the Early Years“ (Tėvų perspektyvos: vaikų naudojimas technologijomis ankstyvaisiais metais), Dr Susie Formby, National Literacy Trust, 2014 m.